

lænder, der boede i Shanghai, og som nu vilde benytte Lejligheden til at faa Pengene ud af ham ved Hjælp af den danske Konsul i Shanghai. Men jeg antager, at det er Meningen, at denne § 2 maa suppleres med den danske Rets i øvrigt gældende Bestemmelser om Bærneting.

At Appel skal ske til den kongelige Landsøver- samt Hof- og Stadsret billiger jeg fuldstændig. Netop fordi disse Sager ikke kunne antages at være blevne procederede meget omhyggelig eller i Overensstemmelse hverken fra det reelle eller formelle Synspunkt, med dansk Ret, saa at altsaa i Virkeligheden denne Procedure skal begynde helt forfra, vilde det være uheldigt, om de herhjemme skulde begynde ved Højesteret; det er langt bedre, om de begynde ved en Overret, navnlig den her i Kjøbenhavn. — Men ogsaa ved denne Paragraf, hvor der altsaa er Tale om, at en Domstol her i Kongeriget skal dømme som overordnet Instans i saadanne Sager, er det et Spørgsmaal, om der ikke fordres nogle flere Bestemmelser end de, der staa her. Brede Medlemmer ville maasse vide, at efter vor Civilproces gælder der meget strenge Regler om, at Indsigelser, Benægtelser, endogjaa Bevisligheder, som ikke ere komne frem i første Instans, ikke maa komme frem i anden Instans. Det vilde være meget lidet heldigt, hvor den første Instans er en Konsularret, om man i saadanne Sager skulde hjælpe sig med hele det Bevillingsystem, som nu flourerer, og hvor Reglen jo væsentlig er den, at med Hensyn til Bevisligheder gives der altid Bevilling, men med Hensyn til Indsigelser meget sjældent. Jeg ved ikke, hvorledes man skulde kunne hjælpe derpaa, men det forekommer mig meget uheldigt, om disse exceptiones instantiæ, som man talder dem, disse Indsigelser fra Overretten om, at noget ikke er kommet frem i første Instans, skulde komme til Anvendelse paa saadan Procedure for en Konsularret. Det siges i Bemærkningerne med Hensyn til denne Appel fra Konsulerne, at der behøves ikke særlige Regler, fordi den gældende danske Lovgivning indeholder det nødvendige med Hensyn til Appel. Jeg er dog ikke ganske sikker derpaa. Det forekommer mig blandt andet at ville være temmelig unaturligt, om man hver Gang man skal stævne en Consul til

at til- og forsvare sin Kendelse, saa skulde erhverve en Barselskendelse. Det vilde være naturligt, om det blev sat ind, at f. Eks. Udenrigsministeriet skulde være berettiget til at fastsætte ved almindelige Regler, hvilket Barsel der skal gives Konsulerne paa de forskellige Steder.

Da jo de Retter, der her skulle staves eller autoriseres, maa anses for at være virkelige Domstole — det siges ogsaa i § 2, at Konsulerne ere Dommere, og der er Tale om, at de affige Domme, som skulle kunne eksekveres — saa finder jeg det uheldigt, at man vedblivende vil beholde Benævnelsen „Kendelser“, hvorved efter dansk Procesret nærmest betegnes saadanne Afgørelser, som ikke kunne være Genstand for Eksekution. Det er noget mere end den blotte Terminologi. Jeg tror, at det var heldigere, om man her brugte Ordene „Domme og Kendelser“ i Forening.

Hvad angaar det Spørgsmaal, den ærede sidste Taler dvælede ved, med Hensyn til § 4, som ganske vist er et vigtigt Spørgsmaal, tror jeg ligesom han, at det ikke gaar an at ville paalægge en Overret eller Højesteret at dømme i en Sag, hvor det er givet, hvilken Ret der skal bringes til Anvendelse — det være sig nu direkte dansk Ret, eller maasse en fremmed Nations Ret, for saa vidt dansk Ret hjemler at tage Hensyn dertil. Det kan dog ikke enten paalægges eller tilledes Overretten eller Højesteret at sige: Ja, for saa vidt Konsulen ikke i altfor forkræftelig Grad har taget fejl, skulle vi sanktionere hans Kendelse. Men paa den anden Side tror jeg rigtigt, at i alle Tilfælde, hvor der ikke er Tale om at dømme mellem danske Undersaatter indbyrdes, som opholde sig i Konsulatdistriktet, men mellem Danske og indfødte eller andre Europæere, vil det meget sjældent være egentlig dansk Ret, der kommer til Anvendelse, materielt set. Reglen vil vistnok tværtimod være den, at det Kontraktforhold, hvorom der er Tale, er indgaaet i Henhold til en ganske anden Ret end Danmarks. Derfor mener jeg ikke, at man for stærkt kan pointere dette, at det skal være i Overensstemmelse med dansk Lov. Naar Ministeren i Bemærkningerne til § 4 har henvist til Forordning af 4de August 1824, minder jeg atter om, at det, der der tales om, navnlig i § 4, netop er